

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.**
Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 55 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka. Rzecz urzędowa.

C. k. dyrekcya funduszków indemnizacyjnych podaje do wiadomości powszechnej, że dla przygotowań do przypadającego na dniu 30. kwietnia r. b. V. losowania obligacji indemnizacyjnych lwowskiego okręgu administracyjnego zawieszono będzie od 15. lutego r. b. wszelkie przepisywanie obligacji, jeśliby wystawiane przytem nowe obligacje musiały otrzymać odmienne numera, i że dopiero po ogłoszeniu rezultatu losowania z 30. kwietnia r. b. będą znów na prośbę stron przedsiębrane takie przepisywania.

Przewielebny proboszcz kapituły łacińskiej i dyrektor galicyjskiego instytutu głuchoniemych JMC. ksiądz Andrzej Ostrawski ofiarował c. k. Namiestnictwu 100 exemplarzy niemiecko-polskiego słownika swego utworu z tem przeznaczeniem, ażeby rozdane były w darze bibliotekom głównym szkół tutejszego kraju.

C. k. Namiestnictwo rozporządzając tym darem stosownie do jego przeznaczenia podaje zarazem ten pożyteczny dla ogółu czyn z wyrazem zaszczytnego uznania do wiadomości powszechnej.

Lwów, 8. lutego 1860.

C. k. dyrekcya finansów krajowych we Lwowie mianowała kwieszkowanego rachmistrza kameralnego, *Ferdynanda Zoffel*, i prowizorycznego urzędu ekonomicznego 2. klasy *Hilarjona Topolnickiego*, prowizorycznymi kontrolorami urzędu ekonomicznego 1. klasy; prowiz. kontrolującego pisarza urzędu ekonomicznego *Szczepana Grodeckiego*, prowizorycznym kontrolorem 2. klasy; prowizorycznego pisarza urzędowego 1. klasy, *Juliusza Krakowińskiego*, prowiz. kontrolującym pisarzem urzędowym; prowizorycznego pisarza urzędowego 2. klasy, *Hipolita Mrozowskiego*, prowizorycznym pisarzem urzędowym 1. klasy, a asystenta urzędu podatkowego 3. klasy *Emiliana Franciszka Ożwałda*, prowizorycznym pisarzem urzędowym 2. klasy przy c. k. kameralnych urzędach ekonomicznych.

Lwów, 3. lutego 1860.

We wsi *Niegowcach*, w obwodzie stryjskim, założono regularną szkołę parafialną z następującem wyposażeniem:

a) Gmina *Niegowce* zapewniła po wieczne czasy na utrzymanie nauczyciela procenta od ofiarowanych na szkołę obligacji długu państwa w nominalnej wartości 800 zł. m. k., jako też rozłożoną na gminę kwotę 24 zł. 50 c. w. a. gotówką i 6 meców twardego zboża in natura.

b) Gmina *Humenów* zapewniła również po wieczne czasy roczną kwotę 22 zł. 5 c. w. a.

c) Oprócz tego obowiązowała się gmina *Niegowce*, istniejący już budynek szkolny pod nr. konsk. 93 utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawić potrzebne porządki szkolne, zajmować się kolejno czyszczeniem szkoły i dostarczać na opał szkoły 6 niższo-austr. sągów drzewa rocznie.

d) Nakoniec zapewnił także gr. kat. pleban w *Niegowcach*, imx. *Hipolit Wesołowski*, na czas swego urzędowania w tej wsi, roczny dodatek 2 zł. 10 c. w. a. dla nauczyciela, który ma pełnić oraz służbę dyaka.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. galic. Namiestnictwo z należnym uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Komendy wojenne.)

Wiedeń, 12. lutego. Jego c. k. apostolska Mość raczył rozporządzić najwyższem postanowieniem z dnia 31. stycznia, że wykonanie najwyższego patentu z d. 4. października 1859 w sprawie przywrócenia komend wojennych w *Lincu*, *Inszpruku*, *Krakowie*, *Czerniowcach*, *Gracu* i *Tryeście* ma na teraz pozostać w zawieszaniu, a zatem trwać będzie dalej jeszcze dawniejszy stan rzeczy, ustanowiony reskryptem z dnia 22. maja 1853.

(Sprawozdanie komisji długów państwa.)
(Dokończenie.)

Po zestawieniu teraźniejszego stanu funduszu amortyzacji postanowiła komisya, upoważniona przepisem §. 10 najwyższego patentu z 23. grudnia 1859, powyżej nadmienione asygnacje centralnej kasy państwa, które stanowią część bieżącego długu państwa, następnie wszystkie spisane pod oddziałami II., III. IV., tudzież pod pozycyjnemi numerami 1. i 2. oddziału V., stosowne efekta kredytowe, przeznaczyć natychmiast na umorzenie.

Rozkazano przeto dyrekcji długu państwa zająć się wymazaniem wszystkich nadmienionych efektów kredytowych w księgach likwidacji i kredytu kas przynależnych, ażeby po wykonaniu tego urzędowania można przystąpić niezwłocznie do publicznego umorzenia tych efektów kredytowych.

Przez których umorzenie będą zmniejszone:

	zł.	c.
1. bieżący dług państwa o	41,937.000	—
Waluta austryacka z rocznym procentem	1,673.700	—
2. fundowany dług państwa wal. austr. o	121.241	16 ¹ / ₂
z rocznym procentem w kwocie	6.062	05 ¹ / ₂
3. fundowany w monecie konwencyyjnej uprocentowany dług państwa o	94,997.595	44 ¹ / ₈
z rocznym procentem w kwocie	4,250.871	38 ¹ / ₂
4. powszechny w walucie wiedeńskiej uprocentowany dług państwa o	2,970.747	24
z rocznym procentem w kwocie	26.950	37 ¹ / ₂
przeto dług państwa w ogóle po zredukowaniu oznaczonych pod 3 i 4 kapitałów obligacyjnych na walutę austryacką zmniejszy się o imienną wartość 143,053.430 zł. 59 c., a o roczny procent 5,957.583 zł. 81 ⁵ / ₁₀ c. w wal. austr.		
Pod uprocentowanym w monecie konwencyyjnej, pod 3. oznaczonym długiem państwa, objęte są w szczególności obligacje pożyczki narodowej w kwocie 28,498.238 zł. 39 kr.; oprócz tego w wymienionym właśnie długu państwa, obligacje:		
a) z pożyczki zaciągniętej na konwersje procentów z roku 1849 w kwocie	446.300	zł.
b) pożyczki z roku 1851, a mianowicie:		
Serya A. w kwocie	922.800	„
Serya B. w kwocie	252.700	„
c) pożyczki z roku 1852 w kwocie	830.000	„
d) pożyczki w srebrze z roku 1854 w kwocie	419.600	„
razem	2,871.400	zł.

któreto ostatnie pod a) do d) oznaczone obligacje na mocy wydanych dla tych pożyczek osobnych przepisów jako kwotę przeznaczoną do amortyzacji na rok 1859, umorzono.

Z pewnością można przypuścić, że przez umorzenie tak znacznej części długu państwa, podniosą się wstrząśnione wypadkami od roku 1848 zaufanie i kredyt państwa, a tem samem powiększy się zamierzona przez *Waszą ces. Mość* pomyślność państwa.

Do dalszego poparcia tego zamiaru uznała komisya długów państwa za najlepszy sposób — jak najspieszniejsze wzmocnienie uprzywilejowanego austryackiego banku narodowego, co tylko niezwłocznem zmniejszeniem jego pretensyi do państwa skutecznie można.

Pojmując sumiennie zadanie, które *Wasza ces. Mość* poruczył komisji długów państwa, ośmiela się także komisya zaproponować, abyś *Wasza ces. Mość* raczył uprzywil. austryackiemu bankowi narodowemu przekazać znajdujące się z majątku zniesionego funduszu amortyzacji 5proc. obligacje indemnizacyjne w ogółowej kwocie 9,522.410 —

następnie spłatne od 1. lipca 1860 do 1. lipca 1863 4proc. obligacje uprzywil. towarzystwa północnej kolei żelaznej *Cesarza Ferdynanda* w kwocie 1,750.000 —
dalej 3proc. od 1. stycznia 1863 uprocentowane i od tego czasu po dzień 1. stycznia 1872 spłatne obligacje uprzywil. towarzystwa akcyonaryuszów galic. kolei żelaznej *Karola Ludwika* w kwocie 13,989.642 —
razem 25,262.052 —

w monecie konwencyyjnej czyli 26,525.154 60

w monecie austriackiej; a to jako spłatę za zaliczki w kwocie 133,000.000 zł. waluty austriackiej uskutecznione przez bank narodowy w przeszłym roku administracji finansów na nakazaną najwyższym postanowieniem z 24. kwietnia 1859 pożyczkę państwa.

W razie potwierdzenia tej propozycji użyłoby jak najstosowniej i najskuteczniej nie tylko tych efektów wartości, przeznaczonych oprócz tego tylko na zmniejszenie długu państwa, a do amortyzacji nieprzydatnych, lecz ułatwionoby przezto administracji finansowej także operacje, zamierzone do spłacenia długu państwa bankowi narodowemu, a potrzebna na to kwota zmniejszyłaby się o znaczną sumę.

Co do innych części majątku funduszu amortyzacji, mianowicie gotówki kasowej w kwocie 3545 79
następnie stanowych obligacji domestykalnych w ogółowej kwocie 11,750.109 26 $\frac{1}{8}$

które ciągle niosą procenta, tudzież co do nadmienionych, częścią uprocentowanych, częścią nieuprocentowanych obligacji długu prywatnego w ogółowej kwocie 445.260 35 $\frac{5}{8}$
w walucie wiedeńskiej, proponuje komisya długów państwa dać je do dyspozycji administracji finansów, która oprócz tego jest obowiązana starać się o spłacenie obligacji wydanych przez główną kasę funduszu amortyzacji długów państwa, które z dniem 28. grudnia 1859 są w restancyi w kapitale zredukowanym na 2 $\frac{1}{2}$ procent, wynoszącym 8,250.000 zł. i w rocznych procentach około 85.000 zł. wal. austr.

Te obligacje funduszu amortyzacji na mocy §. 8. najwyższego patentu z 23. grudnia 1859, względem wylosowania dawniejszego długu państwa wyrównują się powoli, a do końca roku 1867 zupełnie. Wiedeń, 21. stycznia 1860. Józef książę Colloredo-Mannsfeld, m. p. Alfons margrabia Pallavicini, m. p. Baron A. Rothschild, m. p. Piotr Murmann, m. p. Z. Konstantyn Popp, m. p. A. Dück, m. p. Maurycy Wodianer, m. p.

Hispania.

(Zdobycie Tetuanu.)

Madryt, 7. lutego. Tetuan jest już w rękę Hiszpanów. Jak już doniósł telegram, było zdobycie twierdzy skutkiem zwycięstwa, które odniósł marszałek O'Donnell 4. b. m. nad Maurami, walczącymi pod dowództwem braci sultanskich. Hiszpanie zdobyli obóz maurytański i zabrali 800 wielkich namiotów, artylerję, muły i cały zapas wojenny. Bracia cesarscy ratowali się ucieczką zostawiając twierdzę Tetuan bez obrony. Na wezwanie, by otworzyła zwycięzcom bramę w przeciagu 24 godzin, wysłało miasto deputację błagając o łaskę. Dzikie hordy maurytańskie rabowały miasto szerząc dokoła śmierć i zniszczenie; dywizya Rios wkroczyła bez dobycia ořeza i mieszkańcy przyjęli ją z radością. Jenerał Echague stanął w dolinie Anghera, zniszczył 200 chat i zdobył trzody wygnanych z jednym działem i amunicją. W Madrycie, gdzie od tygodnia oczekiwano niecierpliwie wielkiego zwycięstwa, sprawiło zajęcie Tetuanu nieopisane wrażenie; oświetlono miasto i ludność tłoczyła się z radośnemi okrzykami ku pałacowi królewskiemu i przed pomieszkaniem jenerała Zavali. Dziś wieczorem będzie znowu iluminacja i wielkie festyny na cześć zwycięstwa.

Podług prywatnych doniesień z Madrytu wyczerpały się już sumy wotowane w Kortezach na prowadzenie wojny, i jak słyhać, sprzedał teraz rząd bankowi hiszpańskiemu 120 milionów w obligacjach wystawionych na dobra narodowe. Te papiery miały służyć do spłacenia długu, zaczęto zmieniano teraz ich przeznaczenie.

Pruscy oficerowie, którzy chcą brać udział w wojnie marokańskiej, stanęli 28. stycznia w obozie pod Tetuanem.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Posiedzenie z d. 7. lutego.)

Londyn, 9. lutego. P. William Cowper objął już stanowczo posadę ministra robót publicznych. Dotychczasową posadę jego (wice-prezydenturę w sprawach handlowych) objąć ma natomiast p. Hutt, członek parlamentu za Gateshead.

— Na posiedzeniu izby wyższej z 7. b. m. proponował margrabia *Normanby* (jak wiadomo już z telegramu) adres do Królowy z podziękowaniem, że rząd w sprawie wcielenia Sabaudyi oświadczył się przeciw Francyi, a oraz z prośbą, ażeby Jej król. Mość starała się wszelkimi sposobami przeszkodzić zamierzonej zmianie granic. Margrabia zwracał uwagę izby na to, że wniosek ten nie występuje przeciw rządowi, lecz owszem zamierza działać z nim wspólnie. Dalej wspomniawszy strategiczną ważność Sabaudyi, której odstąpienie zmusiłoby Króla Wiktora Emanuela przenieść rezydencję swoją z Turynu do Medyolanu, przedstawiał wnioskodawca w bardzo złem świetle stosunki tej stolicy lombardzkiej. Co nocy zdarzają się tam morderstwa, a damy okazują oficerom piemonckim równą niezyczliwość, jak dawniej oficerom austriackim, a przyczyną tego wszystkiego są uciążliwe podatki. W końcu zapewniał jeszcze margrabia, że oddaje zupełną sprawiedliwość Cesarzowi Napoleonowi, że pragnie jak największej przyjaźni między Anglią i Francją, i że nie myśli wcale przymawiać rządowi. Hrabia *Granville* odpowiedział, że od czasu jak lord Cowley otrzymał zapewnienie hrabi Walewskiego, nie przestawał rząd angielski robić w tej sprawie przyjaźnych przedstawień Francyi i Sardynii. Cesarzowski rząd odpowiedział, że w tej chwili nie ma mowy o ane-

xacy; przed wojną projektowano ją pod pewnymi warunkami, ale ponieważ te warunki nie nastąpiły, zarzucono ten projekt. Jesliby Sardynia przez wcielenie Toskanii i innych prowincyi stała się potężnym państwem włoskiem, mógłby rząd francuski pomyśleć o tem, jakie warunki miałby przywiązać do swojej sankcyi. Z Turynu odpowiedziano, że nie istnieje co do tej kwestyi żadna umowa między Sardynią i Francją; Król sardyński nie ma zamiaru ani sprzedać ani odstąpić, ani zamieniać Sabaudyi; jesliby mieszkańcy Sabaudyi mieli uzalać się na co, przysłuza im przeciw prawo, zanieść petycję do parlamentu piemonckiego. Zresztą zechcą przyznać szanowni lordowie, że rząd angielski jest obowiązany, w takich kwestiach objawiać otwarcie swoje zdanie innym rządóm, a w tym wypadku może tem łatwiej to uczynić, że właściwie nie robi to samej Anglii żadnej różnicy, czy Francya na południowej granicy uzyska jaki punkt strategiczny, czy nie. Ale wielce zależy Anglii na tem, ażeby utrzymać pokój i równowagę europejską. Polityka rządu angielskiego nie hołduje narodowościom w takim znaczeniu, jak je przedstawiał nieraz szanowny margrabia, ani też zasada się na odosobnieniu od innych mocarstw europejskich. Anglia znosi się w tej chwili co do kwestyi włoskiej z Francją, Sardynią i Austrią. Anglia nie chce nie przepisywać ani zakazywać; nie powiada, że środkowe Włochy muszą być przyłączone do Sardynii; nie chce ani utrzymywać ani zaprzeczać, że większość ludności toskańskiej oświadcza się za Wielkim Księciem. Jeśli jest taka większość, niech się stara utrzymać przy swoim. Jedyną polityką Anglii jest uniknąć zbrojnej interwencyi, a w tej polityce wspiera równie serdecznie Francją jak i Austrią. Mocya szanownego margrabia jest ułożona z wielką grzecznością i nie ujmuje szacunku Cesarzowi Napoleonowi; a przeciw, jesliby ją narzucono rządowi, mogłaby go raczej osłabić niż wzmocnić. I tak już krzyczą nieprzyjaciele Cesarza Napoleona, że poświęcił religię i handel Francyi widokom angielskim. Przy takich stosunkach mogłaby mocya, chociaż podana w dobrym zamiarze, sprawić szkodliwy skutek; a kiedy rząd angielski i tak już stara się swoją radą i wpływem zapobiedz tej anexacyi, tedy wypada, ażeby szanowny margrabia odwołał swój wniosek. — Lord *Brougham* sprzeciwia się również stanowczo przyłączeniu choćby jednej wsi sabaudzkiej do Francyi, ale sądzi, że sprawa ta jest w dobrym rękę. Oświadczenie lorda *Granville* zaspokoilo go zupełnie, i dlatego radzi także margrabiemu *Normanby*, ażeby odwołał swoją mocję. Hrabia *Derby* dowodził w długiej mowie, jak zgnubnem byłoby przyłączenie to równie dla Francyi jak i dla Sardynii. Spodziewa się jednak, że przedstawienia gabinetu angielskiego, który przejął się w tej mierze polityką swoich poprzedników, były dość stanowcze i trafiły do przekonania Cesarza Napoleona. Przedewszystkiem potrzeba, ażeby Piemont nie dał się zachwiać i na wszelkie propozycje francuskie odpowiadał: „Niepodobna!“ bo przemocy użyć nie poważy się Francya. Na wszelki sposób okaże światu dyskusya nad tym wnioskiem, że plan anexacyi nie znalazł ani jednego zwolennika w senacie angielskim. I w tem znaczeniu przeto odniosła mocya swój skutek, bez względu na to, czy będzie przyjęta czy nie. Lord *Stratford de Redcliffe* oświadczył, że wdzięczny jest margrabiemu *Normanby* za ten wniosek, i że zgadza się we wszystkim z poprzednim mowcą. Lord *Normanby* nie mógł się oprzeć prośbom swoich przyjaciół, i odwołał swój wniosek, ale przy tem wszystkim nie ufa przyszłym wypadkom. A ponieważ jeden z szanownych lordów wspomniął traktat handlowy, musi on objawić tu swoje zdanie, że „Anglia sprzedała swoje pierwotność za soczewicę.“ Na tem skończyło się posiedzenie o godzinie pół do 9. wieczorem.

W izbie niższej przedłożył lord *John Russell* jeszcze kilka korespondencyi z panem Bruce względem Chin. — Na interpelację pana *Fitzgeralda* odpowiedział lord *John Russell*, że podana w *Indep. belge* analiza traktatu handlowego z Francją jest w głównych punktach dokładna; jednakże taki traktat, zawierający mnóstwo zawikłanych postanowień, może być tylko w całości dokładnie zrozumiany. Traktat będzie przedłożony izbie w piątek. — Lord *Claud Hamilton* pytał, czy prawda, że lord Cowley otrzymał polecenie, przedłożyć rządowi francuskiemu projekt do stanowczego uregulowania sprawy włoskiej i czy rząd chce oznajmić treść tego projektu? Lord *Russell* odpowiedział na to: Przedłożenie odnosnych papierów jest niepodobne, ponieważ układy toczą się jeszcze. Ale opowiem chętnie całą rzecz. Izba wie z mowy od tronu, że rząd Jej Mości Królowy zaproszony był do uczestnictwa w kongresie dla załatwienia spraw włoskich. Później oznajmił nam rząd francuski, że kongres odroczony jest na nieoznaczony czas, ale że będziemy uwiadomieni, jesliby miał się zebrać później. Przyczyną zwłoki, a raczej zupełnego zaniechania kongresu było, jak się zdaje, ogłoszenie bezimiennego broszury w Paryżu. Ale jakakolwiekby mogła być przyczyna, czuł to dobrze rząd Jej król. Mości, jak wielce niebezpieczną było rzeczą zostawiać Włochów, którzy spodziewali się wszystkiego po kongresie, bez uregulowanego rządu i bez środków, by mogli położyć koniec niepewności swego położenia. Z tego powodu, by stanowczo załatwić sprawę włoską, przedłożył rząd gabinetom Francyi i Austrii pewne propozycje, zawarte w nocy do lorda Cowley z d. 14. stycznia. Pierwszy wniosek dotyczył do tego, by po tylu klęskach i tak wielkich niebezpieczeństwach jakie współzawodnictwo Francyi i Austrii we Włoszech na całą sprowadziły Europę, zgodziły się obadwa te mocarstwa nie interweniować zbrojną siłą w włoskich krajach, chyba że przyzwoleniem pięciu wielkich mocarstw. Drugi wniosek domagał się, by wojska

francuskie opuściły Rzym i Lombardję nie pomijając wszelkich potrzebnych w tym razie środków ostrożności. Trzeci wniosek żądał, by rządy europejskie nie mieszały się w wewnętrzne sprawy Włochy i nie przedkładały żadnych wniosków co do zmian w administracji, jakie ma przeprowadzić Cesarz austriacki. Te trzy wnioski przyjął bez wahania rząd francuski, proponując tylko pewne modyfikacje co do pory ewakuacji Włoch. Czwarty zaś wniosek pozostawił sobie do lepszego namysłu, i żądał czasu, by mógł w tym przedmiocie porozumieć się naprzód z Austryją. Czwarty ten wniosek był tej treści, by Król Wiktor Emanuel nie wysyłał wojsk swych do średnich Włoch, nim naród po nowych wyborach we wszystkich prowincjach i państwach oddzielnych nie oświadczy się wyraźnie i niezawisłe, jakiego pragnie rządu. Jeżeli zaś oświadczy się za wcieleniem do Sardynii, to wtedy może Król sardyński posłać swe wojsko oczywiście do tych tylko prowincji średnich Włoch, które oświadczą, że nie chcą pozostać pod swym dawnym rządem. Rząd francuski korespondował w tym duchu z rządem austriackim, ale do tego czasu nie nadeszło jeszcze urzędowe uwiadomienie, co stanowczo postanowiła Austryja. Dziś rano otrzymałem depeszę z Wiednia tej treści, że hrabia Rechberg musi zasięgnąć rozkazów swego monarchy, i bez specjalnej instrukcji nie może żadnej urzędowej udzielić odpowiedzi. Zawezwany potwierdzić pomienione wnioski podniósł rząd austriacki zarzut co do pierwszych trzech, że bezwzględne zobowiązanie się do nieinterwencji sprzeciwia się jego zdaniem prawom niezawisłej władzy monarszej. Co do czwartego wniosku oświadcza rząd austriacki, że nie może uznawać dzisiejszego stanu rzeczy w średnich Włoszech, lecz w tym samym czasie otrzymał lord Loftus zapewnienie od hrabi Rechberga, a ja od hrabi Apponyi, że rząd austriacki nie myśli mieszać się weale do spraw średnich Włoch, nie zamierza wyprawić wojska za swe granice, i ograniczy się ściśle na obronie posiadłości, jakie mocą traktatów należą do państw Cesarza austriackiego. Oświadczenia te, tudzież pochopność, z jaką rząd francuski przyjął trzy pierwsze propozycje, usprawiedliwiają nadzieje, że w ten sposób powiedzie nam się uregulować sprawę włoską, a nowy skład rzeczy, choć może od razu nie od wszystkich uznany będzie mocarstw, zapewni spokój i porządek i zapobieży wojnie. Wysyłając powyższe wnioski do Francji i Austrii, udzieliłem ich zarazem rządowi pruskiemu i rosyjskiemu. Z Petersburga nie odebrałem do tej chwili żadnej odpowiedzi. Rząd pruski zaś nie podniósł żadnego zarzutu przeciw propozycjom, odłożył jednak stanowczą odpowiedź aż do chwili, kiedy wyjaśni się zupełnie zdania Francji i Austrii. To jest główna osnowa i cały tok sprawy. Szanowny interpelant może ztąd poznać, że układy zaledwie się rozpoczęły, i że nie mogą być jeszcze upoważniony od J. M. Królowej przedłożyć żądane papiery izbie.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Bala. — Nominaeje. — Wyprawa chińska.)

Paryż, 19. lutego. Kawaler Nigra przybył już do Paryża, zdaje się zatem ze sprawa włoska postąpi niebawem o krok dalej. W kwestyi wcielenia średnich Włoch nie zapadła jeszcze dotychczas żadna stanowcza uchwała, jak już się z tego pokazuje, że hrabia Cavour odstąpił od swego pierwotnego zamiaru i zamiast w lutym dopiero przy końcu marca lub w początkach kwietnia postanowił zwołać parlament. Usposobienie Cesarza da się poznać poniekąd z następującego szczegółu. *Siècle* i *Constitutionnel* wystąpiły w dwóch artykułach przeciw wszelkiej władzy Papieża. Jeden z dzienników wieczornych zamieszcza na to półurzędowe oświadczenie, że mylą się, co myślą, że Cesarz chce obalić tę świecką władzę. Francya pragnie pozostać na zawsze pierwszym na świecie mocarstwem katolickim.

— Wezwanie Cesarza, by ministrowie i wysocy urzędnicy wyprawiali bale tego karnawału odniosło skutek pożądany. We wszystkich ministeriach przyspasabiają się do świetnych festynów.

— Wiceadmirał Charner mianowany został naczelnym wodzem francuskiej floty na wodach chińskich, kontradmirałowie Page i Protet pozostają pod jego rozkazami. Flota składa się z jednego okrętu liniowego, 2 fregat parowych, 5 fregat żaglowych, 1 żaglowy a 5 parowych korwet, z dwóch paropływów pocztowych, 32 łodzi kanonierskich z wielu okrętów transportowych, pontonów i płytkich łodzi rzecznych, w ogóle z 65 statków różnego rodzaju.

— Książę de la Tour d'Auvergne był już na audyencji pożegnalnej u Cesarza i d. 15. b. m. odjeżdża do Berlina.

— Prace w sali stanowej Luwru, gdzie d. 23. zbierze się ciało prawodawcze, rozpoczęły się temi dniami.

— Rząd francuski postanowił podobno zmienić pierwotny plan wyprawy chińskiej. Anglia powiększyła korpus swój na tę wyprawę przeznaczony z 8000 na 22.000 żołnierzy indyjskich, a za tym przykładem chce pójść i Francya. Tymczasowo odłożono odjazd wiceadmirała Charner z 10 na 28. b. m. Wieść o powiększeniu korpusu francuskiego przeznaczonego na wyprawę chińską zdaje się być nie płonna, gdyż kontradmirał Page, który miał być odwołany, pozostawiono i nadał na dawniejszej posadzie. Wiceadmirał Charner będzie więc mieć pod swemi rozkazami dwóch kontradmirałów: pp. Page i Roiet.

Belgia.

(Przyjaźne stosunki z Holandją.)

Bruxela, 8. lutego. O zaręczynach księżniczki Alice z księciem Oranii zawiadomiono Króla belgijskiego urzędownie, jako bliz-

kiego krewnego narzeczonej. Książę Oranii odwiedzi za powrotem swoim do Holandji także i dwór bruxelski, gdyż otrzymał już zaproszenie w tej mierze. Stosunki między domami panującymi w Belgii i Holandji są od niejakiemu czasu bardzo przyjaźne, jak to mianowicie okazuje się z przedłożonego niedawno projektu, by z rotty przysięgi urzędowej, jaką rządy prowincjonalni mają składać, wykreślono paragraf o „wyłączeniu wiecznym dynastji orańskiej od belgijskiego.“ Odkąd wyłączenie to istniało, niejeździł do Belgii żaden członek dynastji holenderskiej.

Szwajcarya.

(Zamknięcie sesyi.)

Berna, 4go lutego. Zgromadzenie związkowe zamknęło posiedzenie swoje; rada narodowa uczyniła to już wczoraj, a rada stanowa dnia dzisiejszego, a jednak w radach prawodawczych nie wspomniano jeszcze o kreowaniu posady poselskiej w Turynie.

Włochy.

(Demonstracje.)

Jak przed kilkoma dniami w teatrze w Chambéry, tak teraz i w Nizzie przyszło w teatrze podczas przedstawienia do demonstracji przeciw oderwaniu Sabaudyi i Nizzy. Hymn narodowy odspiewano powtórnie wśród głośnych okrzyków, jak n. p.: „Niech żyje Nizza włoska!“ Zresztą utrzymano porządek należyty.

Niemce.

(Regulacje celne.)

Hanower, 7. lutego. Anglia wytknęła Hanowerowi termin trzymiesięczny poczawszy od 16. lutego, by w przeciągu tego czasu uregulować sprawę względem ceł elbiańskich na powszechnej konferencji w porozumieniu ze wszystkimi wchodzącymi w to państwami. Hanower niezgadza się jednak na konferencyę powszechną, i żąda traktatu osobnego z Anglią.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 11. lutego. *Monitor* ogłasza sumaryczną osnowę traktatu handlowego z Anglią. Publikacya traktatu nastąpi dopiero po głosowaniu parlamentu angielskiego. — *Patrie* zbija pogłoskę o powstaniu w Acera w pobliżu Neapolu. — Słychać, że *Presse* otrzymała upomnienie za artykuł Peyrata.

Londyn, 11. lutego. Na wczorajszym posiedzeniu *izby niższej* przedłożył lord *John Russel* traktat handlowy, a kanclerz skarbu *Gladstone* budżet. *Kanclerz skarbu* powiedział: Traktat handlowy wymaga nowych urządzeń. Uplłyniony rok finansowy był pomyślny i wykazuje przewyżkę w kwocie 1,625.000 funtów szterl. Podług budżetu wynosilyby wydatki 70, a dochody 60 milionów. Cła od cukru i kawy zatrzymano niezmiennie. Francya zmniejsza podług traktatu handlowego cła od węgla i koku zaczawszy od roku 1861, cła od lnu i innych artykułów od 1. czerwca 1861, cła od produktów angielskich od 1. października 1861 na 30 a po 3 latach na 25%. Zaś Anglia zniża wszelkie cła od towarów rezydualnych, wódki i wina, a mianowicie od wódki na 8 szylingów 2 pence, a od wina na 3 szylingi za galon. Od 1. kwietnia 1861 mają być te cła jeszcze więcej zniżone. Traktat handlowy zawarty jest na 10 lat, a strata w dochodach obliczona na 1,190.000 funt. szterl. Inne redukcje mają nastąpić w roku 1862. Dalej zaproponowane jest zniesienie cła od masła, sera, pomarańcz, jaj i zniżenie ceł od drzewa budulcowego, rodzenków, fig, cykori i chmielu, a nakoniec zniżenie niektórych stemplów. — Podatek dochodowy 10 pence od funta przy rocznym dochodzie przeszło 150 funtów, a 7 pence od mniejszego dochodu przysiesie 8 milionów. Reszta nieodboru ma być pokryta ważnemi zmianami podatków, mianowicie zaprowadzeniem nowych taks stemplowych. Dyskusya nad budżetem nastąpi w przyszły piątek.

Turyń, 11. lutego. Sardyńska legacya w Toskanii jest rozwiązana, a dotychczasowy pełnomocnik margrabia Spinola mianowany sekretarzem ambasady w Neapolu. — Odjazd Króla do Mediolanu odroczy się do 17. b. m. a pobyt potrwa do końca karnawału. Podług doniesienia w *Opinione* nierozstrzygnięto nic jeszcze co do głosowania w centralnych Włoszech. Zapewne zbiorą się nowoobrani deputowani, by potwierdzić rezultat dawniejszych obrad i oświadczyć się podług tego. Posiedzenie swoje będą odbywać w Turynie. — Hrabia Cavour wyprawił pismo do pana Ricasoli z wyłączeniem powodów, dla których wypada przystąpić do projektowanych obrad.

Najnowsza poczta lewantyńska na Tryest.

Konstantynopol, 4go lutego. Dnia 1. b. m. spalono 32 miliony piastrow w kaimach. — Przebywający tu książęta persey otrzymali pozwolenie wrócić do ojczyzny. — Komisya finansowa zamierza zaprowadzić podatek tabularny i patentowy. — Cyrk cesarski zgorzał.

Korfu, 4. lutego. Parlament joński zaproponował zniżenie cła wywozowego od oliwy.

T E A T E R.

Dziś na scenie polskiej komedye: „*Odludki i poeta*“ w 1 akcie Alex. hr. Fredra; „*Niewolnik małżonka*“, w 1 akcie z francuskiego. i „*Kłopoty młodego ojczyma*“ w 1 akcie ze spiewami z francuskiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.
Dnia 13. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.68	- 4.1°	90.5	południowy sł.	pochmurno śnieg
8. god. po poł.	325.69	- 1.8°	83.5	"	"
10. god. wiecz.	325.72	- 3.8°	95.0	"	pochmurno

Wysokość śniegu 5'''.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. lutego.
Hotel rosyjski: PP. Truskolawski Leon., z Płonny.
Hotel europejski: Hr. Borkowski Alex., z Winniczek. — Czajkowski Mi-kołaj, z Dusanowa. — Bogusz Ignacy, z Ostalowiec.
Hotel Langa: Gontard Henryk, c. k. major, z Gródka. — Knechtl, c. k. lekarz pułk., z Wiednia. — Stenz, c. k. major, z Żółkwi. — Parsich, c. k. rotm., z Gródka.
Hotel angielski: Kozłowski Miecz., z Wiewiórki.
Hotel Kuhna: Dylewski Mar., z Rolowa. — Terlecki Felix, z Skorodna.
Pod tygrysem: Mendli Jan, c. k. kap. wojskowy, z Gródka.
Pod koleją żelazną: Haywas Adolf, z Pustomyt. — Wołodkiewicz Wikt., z Tuligłów.
Do domu zajezdnego nr. 509^{1/2}: Zawadzki Józef, z Kruszelnicy.
Do domu prywatnego nr. 183^{2/4}: Jędrzejowicz Lud., z Nosówki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. lutego.
PP. Bonarski Michał, c. k. prz. pow., do Ustrzyk. — Mandel Włodzimierz, burmistrz, do Tarnopola. — Hr. Tarnowski Stanisław, z Hołbutowa. —

Abancourt Ksawery, do Łowczy. — Krajewski Nikazy, do Czech. — Hr. Łos Justyan, do Bortkowa. — Br. Brückman Ksawery, do Wołoszczy.

Kurs lwowski.

Dnia 14. lutego.

	gotówką		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	6	6	6	13
Dukat cesarski	6	11	6	16
Półimperyal zł. rosyjski	10	50	10	68
Rubel srebrny rosyjski	2	2	2	6
Talar pruski	1	95	2	—
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 zł.	85	—	85	58
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	71	18	71	85
5% Pożyczka narodowa	77	17	78	—

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 14 lutego
Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 78.—. Metaliki po 5% za 100 zł. 69 10; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcy Banku narodowego sztuka 86 1/2 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 193 20; niższo-austr. towarzy-stwa eskotowego —.
Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 109 zł. —.
Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 111.75. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 130.25. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.
Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.14, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 11. lutego.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	64 50	65.—
Z pożyczki narod. po 5%	78 —	—
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.50	—
Metaliki po 5%	69.—	69 25
dtto. " 4 1/2%	60.25	60 75
dtto. " 4%	54.—	54.50
dtto. " 3%	40.—	40 50
dtto. " 2 1/2%	35.—	35.50
dtto. " 1%	13 80	14.—
Przez. do wylos. z r. 1834	375.—	385.—
" 1839	124 50	124.75
" 1854	108 25	108.75
Renty Como po 42 lir. aus.	16.25	16.50
Wylos. obl. dawn. długu państ.	66.—	67.—
" 4 1/2%	57.—	58 —
" 4%	50.—	51.—
" 3 1/2%	44.—	45.—
" 3%	62.—	64.—
" 2 1/2%	60.—	61.—
" 2%	52.—	52.50
" 1 1/2%	46.—	47.—
" 1%	40.—	41.—
dtto. z procent za granicą	66.—	67.—
" 4 1/2%	57.—	58.—
" 4%	53.—	53.50
B. Krajów koronnych		
Niższej Austrii	88.50	89.50
Węgier	71 25	71.75
Ban. Tem., Krocacy i Slawonii	70.50	71.—
Galicyi	70 75	71.25
Bukowiny	68 25	68 50
Siedmiogrodu	68.25	68 75
innych krajów kor.	86.—	93.—
Z klauz los r. 1867	—	—
Lom. wen. pożycz. z r. 1850	—	—
Wen. pożyczka z r. 1859	80.25	80 75

	pien.	towar.
Dług Tyrolu po 5%	66.—	67.—
" 4%	50.—	51.—
" 3 1/2%	44.—	45.—
Dług Salcburga po 3%	39.—	40.—
" 2 1/2%	32.—	33.—
Dług Krainy po 2%	25.—	26.—
" 1 1/2%	21.—	22.—
2. Stan oblig. domestykala.		
po 3% za 100 zł.	—	22.—
" 2 1/2% za 100 zł.	—	20.—
" 2 1/4% za 100 zł.	—	17.—
" 2% za 100 zł.	—	15.—
" 1 3/4% za 100 zł.	—	13.—
3. Akcyje.		
Banku nar.	855.—	857.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	191.80	191.80
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	580.—	581.—
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	1955 —	1957
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	265.—	265.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	173 50	174.—
Polud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	134 50	135.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	156.—	157 —
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 60 zł. (30%)	97.—	97.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	24.—	26.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55.—	60.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	680.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—	—
z wpłatą 60 zł. (30%)	—	—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem	—	—
po 200 zł. m. k.	—	200.—

	pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	116.—	118.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	442.—	444.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	200.—	210.—
Mosta łanc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	355.—	360.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	330.—	340.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—	—
4. Listy zastawne.		
Banku naro-dowego w mon. kon. { 6let. po 5% 102 50 103 — 10 " 5% 98.50 99.— przeznacz. do los. po 5% 93.25 93.50		
Banku naro-dowego w wal. austr. { na 12 m. 5% za 100 zł. 100.— — przez. do los. po 5% 88 50 89.—		
Gal. Tow. kred. po 4%	85.50	86.—
5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.		
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	91.50	92.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135.—	136 —
Kol. póst. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	133.—	134.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	82.50	83.—
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92.50	93.—
Lloyda za 100 zł.	91.—	92.—
6. Losy.		
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	100.25	100 50
Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	102 75	103.25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	125.—	126.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.50	39.—

	pien.	towar.
Esterhazego po 40 zł. m. k.	84.—	85 —
Salma " 40 " "	39.—	39 50
Palfiego " 40 " "	39.—	39.50
Clarego " 40 " "	37.50	37 75
St. Genois " 40 " "	36.50	37.—
Windischgrätz 20 zł. "	23.—	23 50
Waldsteina 20 " "	27.—	27 50
Keglevicha 10 " "	16.—	16.50
Weksle.		
(Na 3 miesiące.)		
Amsterdam za 100 zł. hol.	—	113.75
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	113.25	113 25
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	113.50	113.50
Genewa za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	—	100.50
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	—	132.—
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—	—
Marsylia za 100 fr.	—	52.40
Paryż za 100 fr.	—	52 50
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. wól.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—
Dyskonto weks. Bank. nar.	—	5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.	—	5%
Kurs złota.		
w przecięciu w w. a.		
Dukaty ces. men.	6 zł.	24 c
dtto. pełnej wagi	6 "	22 "
Korona	18 "	5 "
Półkorona	"	"
Napoleondor	"	"
Rosyjski impery.	"	"
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

(Nieszczęsny wypadek.) W Horbkwicach w obwodzie żółkiewskim, zginął na dniu 27. z. m. przypadkową śmiercią tamtejszy właściciel Filip D.; wioząc ścięte drzewo spadł z woza a pień powalił się na niego i zabił go.

(Atrament zielony czerniejący) Atrament zwyczajny (czarny), używany powszechnie do pisania, pomimo nieraz ładnego czarnego koloru, posiada dwie niedogodności, a mianowicie: że pozostając długi czas w naczyniu gęstnieje, pokrywając się pleśnią, przez co niezdatny do pisania, i że sól farbująca (galogarbniak żelaza) nie jest w nim rozpuszczona, lecz zawieszona na gumie do atramentu dodawanej, przez co podwyższa się gęstość jego, gdy tym czasem od atramentu żąda się, by był zupełnie płynny. Z tych to powodów atrament zwyczajny mógłby być zastąpiony atramentem zielonym, czerniejącym, którego sposób otrzymania jest następujący:

Galki galasowe potłuczone nalewa się niewielką ilością wody miękkiej, gotuje przez czas niejaki, i roztwór precedza się dla oddzielenia części nierozpuszczonych. Do tak otrzymanego wyciągu galasu dolewa się roztwór siarczanu żelaza (koperwas zielony), od którego cała ilość płynu przybierze kolor czarny, w skutek utworzonego galogarbniaku żelaza; następnie przygotowuje się dość mocny roztwór kwasu szczawowego (Acidum oxalicum — C₂ O₃) i

wolno się dolewa do otrzymanego roztworu, który z koloru czarnego przechodzi w żółtawy, w skutek rozpuszczenia się galogarbniaku żelaza w kwasie szczawowym. Do tak otrzymanego płynu dolewa się jeszcze roztwór niebieski indygo siarczanu potażu dotąd, dopóki roztwór nie przybierze koloru zielonego, a który stanowi atrament.

Indygo siarczan potażu otrzymuje się w ten sposób: indygo miałko utarte nalewa się kwasem siarczanym i po pewnym czasie (2--3 dni) roztwór zobojętnia się węglanem potażu (kali carbonicum).

(Masę na odziębienie, — przepisu X. Vahler.) Dla otrzymania tej masy bierze się 24 części skopowego loju, 24 części wieprzowego tłuszczu, 4ry części siarczanu żelaza, (koperwasu zielonego) i wszystko gotuje się w garczku żelaznym dotąd, dopóki masa nie stanie się czarna. Po ostudzeniu dodaje się 4ry części weneckiej terpentyny, 2 części bergamutowego olejku i 2 części ormiańskiego bolosu utartego z oliwą.

Rząd Wirtembergski, uznawszy masę tę za bardzo skuteczną, kupił sekret od wspomnianego X. Vahler.

Masę ta używa się na szarpniach.